

“पूर्वी क्षेत्रको व्यापारिक द्वार, शान्ति र समृद्धिसहितको भद्रपुर शहर ”

नगरसभाको सभाध्यक्षज्यू,

प्रमुख अतिथि माननीय आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्री हिक्मत कार्कीज्यू,

विशेष अतिथिज्यूहरु,

अतिथिज्यूहरु,

उपस्थित नगरसभाका सदस्यज्यूहरु,

नगरपालिकाका कर्मचारी साथीहरु, पत्रकारज्यूहरु तथा नगरवासीहरु ।

नेपाली जनताले लामो समयदेखि संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तीको लागि गरेका ऐतिहासिक र गौरवपूर्ण आन्दोलनका कारण प्राप्त उपलब्धिको रूपमा गठन भएको स्थानीय सरकारको तर्फबाट यस गरिमामय दोस्रो नगरसभामा अगामी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै गौरवान्वित भएकोछु ।

बदलिदो परिस्थितिसँगै जनताको विकास प्रतिको उत्साह, आकांक्षालाई समायोजित सम्बोधन गर्दै समग्र नगरको समृद्धिको लागि तीव्र गतिको यात्रा गर्नु पर्ने आवश्यकता छ ।

यस बिचमा स्थानीय तहको स्वरूपलाई संविधानले प्रत्याभुत गरेको स्थानीय तहको व्यापक क्षेत्राधिकार भएको बलियो र भरोसा योग्य स्थानीय सरकारको स्वरूपमा रूपान्तरण गर्ने प्रक्रियालाईसँगै अगाडी बढाउनु परेकोछ ।

यसै अवसरमा नेपालको राजनितिक विकास र सामाजिक रूपान्तरणको क्रममा भएका विभिन्न संघर्षमा, आन्दोलनहरुमा आफ्नो जीवन बलिदान गर्नु हुने सम्पूर्ण महान ज्ञात अज्ञात शहिदहरु, वेपत्ता तथा घाइते योद्धाहरु र उहाँहरुको परिवारजन लगायत आम न्यायप्रेमी जनसमुदायमा हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय नगरसभाका सदस्यज्यूहरु,

हाम्रो राष्ट्रमा २०६२/०६३ को जनआन्दोलन पश्चात प्राप्त गरेको संविधानलाई संस्थागत ढंगले कार्यान्वयनको दिशामा अगाडी बढाउन तीन चरणको निर्वाचन सम्पन्न भई सकेकोछ । ती निर्वाचन पश्चात संघियताको कार्यान्वयन र लोकतन्त्रलाई संस्थागत हुने मात्र होइन आ-आफ्नो ठाउँको विकासमा जनताको प्रत्यक्ष सहभागिता सुनिश्चित भई आम जनतालाई सार्वभौम बनाउने यो ऐतिहासिक र सुनौलो अवसरलाई सदुपयोग गर्न सकेमा भद्रपुर नगरपालिकाको हित र समृद्धिमा ठूलो योगदान पुग्नेछ भन्दै -

अब म नगरको जनसांख्यिक, सामाजिक, आर्थिक तथा वित्तीय स्थितिको संक्षेपमा विश्लेषण गर्दछु ।

१. यस नगरको कुल जनसंख्या २०६८ सालको जनगणना अनुसार ६५ हजार ५ सय ३३ छ जसमध्ये ४७.२% पुरुष ५२.८% महिला छन् र साक्षरता दर ७६.९% छ । जनसंख्या वृद्धिदर १.५३% छ र लैङ्गिक अनुपात ८९.४% छ भने ३२ वटा भन्दा बढी जातजातिहरूको बसोबास रहेको छ ।
२. भद्रपुर नगरपालिकाको मुख्य आर्थिक श्रोत कृषि तथा व्यापार व्यवसाय नै हो । राष्ट्रिय जनगणना २०६८ सालको अनुसार यस नगरपालिकामा तालिम प्राप्त कृषि, वन र मत्स्य कामदार पेशामा संलग्न मानिसहरूको संख्या सबैभन्दा बढी भएतापनि केवल २६.९% मानिसहरू मात्र उक्त पेशामा संलग्न रहेका छन् । कालिगड पेशामा १३.८% मानिसहरू संलग्न रहेका छन् । व्यवसायिक, प्राविधिक, सह व्यवसायिक, मशिनरी प्राविधिक पेशामा संलग्न मानिसहरू भने क्रमश ६.६% , ४.४% र ४.९% रहेका छन् । नगरपालिकाको चिया बगान सहित कृषि क्षेत्रले ओगटेको भुभाग ७५.९२% हो । यस नगरपालिकामा ९१.७८ कि.मि. पक्की सडक, २६५.९७ कि.मि. ग्राभेल र १७९.९४ कि.मि. कच्ची सडक रहेका छन् ।
३. भद्रपुर नगरपालिकामा १०० शैय्याको सरकारी अस्पतालको रूपमा मेची अञ्चल अस्पताल, १०० शैय्याको निजी ओम साई पाथिभरा अस्पताल एक, तीन प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी, एक इलाका स्वास्थ्य चौकी र एक जिल्ला आयुर्वेद अस्पताल रहेका छन् साथै मेची अञ्चल अस्पतालको स्तरोन्नती, डाईलोसिस सेवा सञ्चालनमा छ भने नयाँ भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको छ । यस नगरपालिकामा १० वटा वडा मध्ये १, २, ९ र १० वडाहरू खुला दिसा मुक्त घोषणा भई बाँकी वडाहरू घोषणाका लागि तयारी हुँदैछन् ।
४. यस भद्रपुर नगरपालिका पर्यटकीय तथा ऐतिहासिक क्षेत्रले भरिपूर्ण छ । जसमा मुख्य किचकवध, चन्द्रगढ, कलबलगुडी, कमलधाप जस्ता प्रसिद्ध स्थल लगायत सामुदायिक वन तथा सम्भावित सिमसार क्षेत्रहरू रहेका छन् ।

आदरणीय नगरसभाका सदस्यज्यूहरू,

आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा मैले नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, संघीय र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति, कानून तथा मापदण्डहरू, स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा सम्बन्धि कार्यविधि २०७५, संघीय तहको चालु आवधिक योजना, जनअनुमोदित निर्वाचन घोषणा पत्र, नगरसभाको निति तथा कार्यक्रम, दिगो विकासको लक्ष्य, नगरसभाका सदस्यज्यूहरूले उजागर गर्नु भएको विषय, धारणा र दिनुभएको सुझावहरूको आधारमा मेरो संयोजकत्वमा गठन भएको "बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति" द्वारा भएको छलफलका निष्कर्षहरूलाई मार्गदर्शनको रूपमा लिएको छु । यसको साथै विभिन्न मितिहरूमा नगरको तर्फबाट वार्डहरूमा भएका भेलाहरूद्वारा प्रदान गरिएको सुझावहरू, राजनैतिक दल, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी वर्गहरू, निजी क्षेत्र, संघसंस्थाहरूले दिनुभएको सुझावहरूलाई समेत ध्यान दिएकोछु ।

नेपाल सरकारबाट वित्तीय समानीकरण, आन्तरिक आय, राजस्व बाडँफाड तथा मौजुदा बजेट समेतलाई मध्यनजर गर्दै गत नगर परिषदबाट स्वीकृत योजनाहरूलाई प्राथमिकतामा राखी सबै वडा सभाबाट पारित भई आएका थप योजनाहरूलाई समेत समेट्ने प्रयास गरेकोछु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

गत मिति २०७४ असोज २ र ३ गते भएको प्रथम नगरसभाबाट चालु आर्थिक वर्षको लागि ६० करोड ७० लाख ६० हजार ८४० विनियोजन गरिएकोमा सोलाई संशोधन गर्दै संशोधित बजेट ६८ करोड ५३ लाख ९८ हजार ३४० हुने गरी विनियोजन ऐन यस सम्मानित नगरसभामा राख्न चाहन्छु। यसै गरी

अब म अगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को लागि तपसिल बमोजिमको रु. ७२ करोड ३८ लाख १७ हजार बजेट विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

आम्दानीतर्फ

आन्तरिक श्रोत	● रु.४ करोड ४२ लाख ५ हजार
राजस्व बाँडफाँडबाट	● रु. १० करोड ४६ लाख ५७ हजार
चालु आ.व.को बचतबाट	● रु. १ करोड
जिल्ला समन्वय समितिबाट राजस्व बाँडफाँडबाट	● रु. १ करोड
नेपाल सरकार वित्तीय समानीकरण अनुदान	● रु.१७ करोड ४९ लाख
प्रदेश सरकार वित्तीय समानीकरण	● रु. ५० लाख
नेपाल सरकार शसर्त अनुदान	● रु.१९ करोड २ लाख
प्रदेश सरकार शासर्त योजनागत अनुदान	● रु. १ करोड
सामाजिक सुरक्षा भत्ता	● रु. १२ करोड
सडक बोर्ड	● रु. १ करोड
नेपाल सरकार अन्य शसर्त अनुदान	● रु. ७३ लाख ५५ हजार
योजनामा लागत सहभागिता	● रु. ३ करोड ५० लाख
UN हेबिटेट (खुल्ला दिशा मुक्त विकास कार्यक्रम)	● रु. २५ लाख
कुल जम्मा	७२ करोड ३८ लाख १७ हजार

नगरपालिकालाई प्राप्त वित्तीय समानीकरण तथा आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त कूल बजेट ७२ करोड ३८ लाख १७ हजार मध्ये चालु खर्च (नेपाल सरकारबाट प्राप्त हुने शसर्त अनुदान र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम समेत) गरी ६३.५५% पूँजीगत खर्च ३६.४५% हुने गरी विनियोजन गरेकोछ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को बजेट तर्जुमा गर्दा बस्ती स्तरमा छलफल तथा भेला आयोजना गरी योजनाको माग संकलन गरिएको र वडा स्तरीय समितिबाट निर्णय भई छनौट भएका योजनाको लागि कुल ३ करोड ८३ लाख रकम विनियोजन गरिएकोछ।

नगरपालिका स्तरमा वडाबाट आएका योजनाहरूलाई विभिन्न विषयगत शाखा तथा नीति, कार्यक्रम अनुकूल हुने गरी आर्थिक विकास समिति, सामाजिक विकास समिति, पूर्वाधार विकास समिति, वन तथा वातावरण समिति र संस्थागत तथा सेवा प्रवाह समितिमा निर्वाचित जनप्रतिनिधी लगायत सम्बन्धित शाखा तथा सरोकारवाला कर्मचारीहरू सहितको बैठकमा छलफल गरी योजनाहरूको

प्राथमिकीकरण समेत गरी बजेट विनियोजन गर्ने कार्य गरिएको र सशर्त अनुदानबाट आएको बजेटलाई समेत छलफल गरी विषयगत कार्यक्रममा समावेश गरिएकोछ ।

यसैगरी नगरलाई व्यवस्थित र हिंसामुक्त बनाउन समाजमा रहेका सामाजिक कुरिती तथा प्रथाहरूलाई हटाउन विशेष पहल गरिनुका साथै खुला रूपमा बेचबिखन भैरहेको मदिरा तथा मदिराजन्य सामग्रीहरूको बेचबिखनलाई व्यवस्थित गर्ने र हिंसा पिडीत महिला, जेष्ठ नागरिक तथा बेसाहारा बालबालिकाहरूको व्यवस्थापनका लागि राहत उद्धार कोष खडा गरिनेछ ।

नगरसभाका सदस्यज्यूहरू,

आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि विनियोजित बजेटको सार संक्षेप तपाईंहरू समक्ष प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु ।

विषयगत शिर्षक	कुल जम्मा	प्रतिशत
आर्थिक विकास	१ करोड ९६ लाख ७२ हजार	२.७२
सामाजिक विकास	३२ करोड ८० लाख ७६ हजार	४५.३३
पूर्वाधार विकास	२६ करोड ५१ लाख १ हजार	३६.६३
वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	१ करोड २८ लाख ७६ हजार	१.७७
संस्थागत तथा सेवा प्रवाह तथा कार्यालय सञ्चालन	९ करोड ८० लाख ९२ हजार	१३.५५
कुल जम्मा	७२ करोड ३८ लाख १७ हजार	१००

अन्त्यमा, नगरसभाका सदस्यज्यूहरू

यो बजेट तर्जुमाको सिलसिलामा मार्ग निर्देशन गर्नु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरू प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यो बजेट निर्माणको प्रकृत्यामा सहयोग पुऱ्याउनु हुने नगर सभाका सदस्य ज्यूहरू, विज्ञज्यूहरू, राजनैतिक दल तथा नेतागणहरू, संघसंस्था वा प्रतिनिधिज्यूहरू, नगरवासि सबैमा म आभार प्रकट गर्दै हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन समेत गर्दछु । साथै नगरको आर्थिक, सामाजिक र समग्र विकासमा सहयोग पुऱ्याउनका लागि यो बजेट कार्यान्वयनका क्रममा सबै पक्षको पूर्ण सहयोग प्राप्त हुने विश्वास समेत लिएको छु ।

चन्द्रमाया श्रेष्ठ
उपप्रमुख
भद्रपुर नगरपालिका

॥ धन्यवाद ॥

मिति: २०७५/०३/१०